

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
SEDIUL BUIUCANI

mun. Chișinău, bd. Ștefan Cel Mare, nr. 200,
Republica Moldova, MD-2004,
tel. (022) 204 903
e-mail: jbu@justice.md

*Sediul specializat în examinarea cauzelor cu privire la activitatea
judecătorului de instrucție și în materie contravențională*

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
Buiucani COURT OFFICE

Chisinau city, bd. Ștefan Cel Mare street,
nr.200,
Republic of Moldova, MD-2004,
Tel. (022) 204 903
e-mail: jbu@justice.md

*The Court Office specialized in the examination of the cases concerning
the activity of the investigative judge and in contraventional matters*

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu, nr. 28

MD-2004

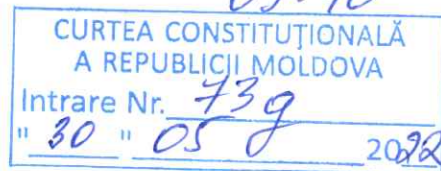
e-mail: secretaria@constcourt.md

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, vă remite sesizarea avocatului Andrei Cernicov, în baza încheierii din 23 mai 2022, cu privire la suspendarea judecății cauzei contravenționale în privința cet. Motuzoc Angela Victor, învinuită de comiterea contravenției prevăzut de art. 313 Cod Contravențional al RM.

Anexe:

- copia procesului-verbal cu privire la contravenție
- copia procesului-verbal al ședinței de judecată din 17.05.2022
- copia cererii avocatului Andrei Cernicov
- copia sesizării privind ridicarea excepției de neconstituționalitate
- copia instrucțiunii privind ținerea lucrărilor de secretariat și arhiva în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor
- copia hotărârii nr.12-225/16 cu privire la aprobarea Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor

Judecător

Dorin Munteanu

Grefier

Soltan Veaceslav

**Sesizare privind ridicarea excepției de neconstituționalitate
Asupra unor prevederi din Legea cu privire la procuratură**

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.1. Persoană fizică****1. Nume Cernicov****2. Prenume Andrei****5. Reprezentant (dacă este cazul) avocat****A.3. Instanța de judecată****1. Denumirea instanței de judecată/sediu Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani****2. Judecător/complet de judecată dl Dorin Munteanu****4. Adresa instanței de judecată mun. Chișinău , bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 200****5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată email: (022) 20-49-03 jbu@justice.md**

¹Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

În Judecătoria Chișinău, Sediul Buiucani se examinează cauza contravențională nr. 4-21186533-12-4-20122021, privind acuzarea dnei Angela Motuzoc, în calitate de Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor, de comiterea faptei prevăzute de art.313 din Codul contravențional.

Potrivit procesului verbal de constatare a contravenției întocmit de către agentul constator al CNA, Angela Motuzoc este acuzată în aceia că, urmare a examinării adresărilor doamnei Inga Grigoriu, ex-deputat, a domnilor Viorel Morari, Roman Statnâi, Dorin Compan, Mihail Ivanov privind tragerea la răspundere penală a Procurorului General, nu a organizat examinarea acestora conform prevederilor art.70 din Legea cu privire la procuratură, dar a emis "unipersonal" un răspuns explicativ.

Situație similară a fost incriminată dnei A.Motuzoc, în cazul avizului avocatului poporului Maia Bănărescu înregistrat în Consiliul Superior al Procurorilor, urmare a examinării situației avertizorului de integritate Mihail Ivanov, prin care s-a solicitat încetarea oricăror persecuții în adresa ultimului.

Potrivit agentului constator, în cazurile respective A.Motuzoc a depășit atribuțiile de serviciu, întrucât aceste adresări nu au fost examinate în ședința plenară a Consiliului Superior al Procurorilor.

Pe de o parte, art.70 al.(1) lit.(n) din Legea cu privire la Procuratură (în continuare Legea nr. 3/2016) stabilește că Consiliul Superior al Procurorilor examinează adresările cetățenilor și ale procurorilor privind chestiunile date în competența sa.

Pe de altă parte, conform prevederilor art.72 al.(1) lit. a) și f) din aceeași Lege, Președintele Consiliului Superior al Procurorilor reprezintă Consiliul Superior al Procurorilor în relațiile interne și cele internaționale și coordonează activitatea acestuia, exercită și alte atribuții prevăzute de lege.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reiterat că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate cu care a fost investită prin articolul 135 alin. (1) lit.g) din Constituție presupune stabilirea corelației dintre normele contestate și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinența prevederilor pentru soluționarea litigiului în instanțele de judecată.

Înalta Curte a reținut că excepția de neconstituționalitate nu manifestă doar o funcție preventivă, ci și una reparatorie, pentru că ea privește, în primul rând, situația concretă a părții lezate în drepturile sale prin norma criticată.

Art.374 al.(3) din Codul contravențional prevede că procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Art.7 al.(3) din Codul de procedură penală, aplicabil speței, stabilește că în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

Alineatul 3/1 din norma sus-citată indică exhaustiv condițiile necesare înaintării unei sesizări către Curtea Constituțională

- a) că obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Determinarea constituționalității, fie neconstituționalității a prevederilor art.70 al.(1) lit.(n) și/sau art.72 al.(1) lit. a) și f) din Legea 3/2016, ar elimina orice interpretări sau duble standarde de aplicare a acestor prevederi și ar institui clar și explicit comportamentul cercului de participanți și mecanismul de interacționare în cazul unui organ autonom menit să asigure activitatea procurorilor, dincolo de orice dubiu.

Sesizarea Înaltei curți este una inevitabilă în vederea instituirii unei predictibilități și aplicării coerente a contrabalanței puterilor în stat, precum și asigurarea securității și coraborării instituțiilor.

Mai mult, dna Angela Motuzoc consideră că, per ansamblu problema ridicată de contrapunere și contraaplicare a anumitor prevederi dintr-o singură Lege organică, precum cea a procuraturii este una inadmisibilă, și nu o vizează doar pe ea în particular în calitate de președinte ales al CSP, ci poate surveni oricărei persoane, care în viitor va deține funcția dată.

C. Obiectul sesizării³

Atragem atenția că drept consecință a impreciziei unor prevederi din legea organică care reglementează activitatea Consiliului Superior al Procurorilor, avem la zi situația pe care o avem, prin care se contrapun și se interpretează ambiguu prevederile aceluiași act normativ.

Potrivit petențiilor, ale căror afirmații au constituit ulterior natura acuzației în cadrul procesului contravențional, se invocă faptul că, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, exercitând atribuțiile prevăzute de art.72 din Legea nr. 3/2016, contrar art.70 al.(1) lit. n) din Legea nr. 3/2016, nu a inclus spre examinare și nu a examinat în ședință deliberativă petițiile depuse. În opinia petenților, prevederile art.72 din Legea enunțată, stipulează expres atribuțiile președintelui Consiliului Superior al Procurorilor printre care nu se regăsește atribuția de a se expune asupra sesizărilor depuse în adresa Consiliului Superior al Procurorilor.

Astfel, petenții și agentul constator susțin că Consiliul Superior al Procurorilor, ca organ de autoadministrare, prin prisma art.13 CEDO, urma să examineze sesizările și să adopte o decizie motivată, or, orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe judecătorești naționale.

Potrivit art.72 din Legea nr.3/2016, Președintele Consiliului Superior al Procurorilor are următoarele atribuții:

- a) reprezintă Consiliul Superior al Procurorilor în relațiile interne și cele internaționale și coordonează activitatea acestuia;
- b) prezidează ședințele Consiliului Superior al Procurorilor;
- c) semnează actele emise de Consiliul Superior al Procurorilor;
- d) prezintă Adunării Generale a Procurorilor raportul anual de activitate al Consiliului Superior al Procurorilor;
- e) numește, promovează, transferă și eliberează din funcții pe angajații aparatului, le aplică măsuri de încurajare și sancțiuni disciplinare;
- f) exercită și alte atribuții prevăzute de lege.

Totodată, în corespundere cu pct.5.12 lit.d), k) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.12-225/16 din 14.09.2016, Președintele Consiliului reprezintă Consiliul în relațiile interne și cele internaționale și coordonează activitatea acestuia, **repartizează spre examinare adresările cetățenilor și ale procurorilor privind chestiunile date în competența Consiliului.**

Menționăm că la 06.11.2018 a fost aprobată instrucțiunea privind ținerea lucrărilor de secretariat și arhivă în Consiliul Superior al Procurorilor.

Astfel, potrivit pct.75 a instrucțiunii, documentele de intrare, după înregistrarea acestora, **se transmit inițial șefului Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor, ulterior se remit Președintelui Consiliului Superior al Procurorilor**, după caz membrului Consiliului Superior al Procurorilor care asigură interimatul funcției. Examinarea documentelor și aplicarea rezoluției de către președintele Consiliului Superior al Procurorilor, șeful Aparatului sau de către persoanele care exercită interimatul acestora, se face într-un termen scurt, de regulă în ziua primirii documentelor.

³În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale rationemateriae. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

Pct.95 a instrucțiunii prevede că **documentele de ieșire sunt semnate, după caz, de către Președinții Consiliului Superior al Procurorilor și ai colegiilor din subordine, membri, șeful Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor și șefii subdiviziunilor structurale** (persoanele care exercită interimatul acestora).

Notez că potrivit pct.3.6 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.12-225/16 din 14.09.2016, Președintele și membrii Consiliului stabilesc modul de distribuire a sarcinilor între membrii Consiliului, astfel încât Președintele Consiliului Superior al Procurorilor și-a exercitat atribuțiile în corespundere cu prevederile legale.

Mai mult, potrivit prevederilor art.121 al.(2) din Codul administrativ, în cazul organelor colegiale, persoana competentă să semneze actul administrativ este președintele organului colegial sau, după caz, persoana desemnată conform normelor de organizare și funcționare a organului colegial.

Însăși activitatea CSP și deciziile sale cad sub incidența Codului administrativ și sunt susceptibile a fi contestate în ordinea dată.

Reieșind din contextul dat, pe de o parte a interpretărilor unor solicitanți, care au inițiat acuzația supusă judecății, prin interpretarea prevederilor art.70 al.(1) lit.n) din Legea 3/2016 observăm inclaritatea și imprecizia subsecventă a prevederilor art.72 al.(1) lit. a) și f) din aceeași Lege.

Respectiv, am considerat necesar să inițiem controlul constituționalității a ambilor acestor prevederi pentru a evita orice incoerență în ce privește activitatea Președintelui CSP.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

Art.4 din Constituție stabilește că dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Conform art.6 din Constituție, în Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sunt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Art.8 al.(1) din Constituție menționează că Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

Conform art.16 din Constituție, respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului. Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Art.23 al.(2) din Constituție stabilește că Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Art.43 din Constituție stabilește că orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă.

Art.20 din Constituție arată că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Reieșind din prevederile invocate ale Legii supreme, atrag atenție asupra următoarelor aspecte legate de neconstituționalitatea prevederilor contestate:

Conform prevederilor art.68 din Legea nr. 3/2016, Consiliul Superior al Procurorilor este un organ independent, cu statut de persoană juridică, format în vederea participării la procesul de constituire, funcționare și asigurare a autoadministrării sistemului Procuraturii. Consiliul Superior al Procurorilor este garantul independenței și imparțialității procurorilor.

Dna Angela Motuzoc a fost aleasă în funcția de președinte al CSP prin votul majorității membrilor.

⁴În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

Astfel, în calitatea sa de președinte al CSP, ar urma să dispună integral de posibilitatea realizării atribuțiilor exclusive prevăzute de art.72 din Legea procuraturii conform căroră:

- a) reprezintă Consiliul Superior al Procurorilor în relațiile interne și cele internaționale și coordonează activitatea acestuia;
- b) prezidează ședințele Consiliului Superior al Procurorilor;
- c) semnează actele emise de Consiliul Superior al Procurorilor;
- d) prezintă Adunării Generale a Procurorilor raportul anual de activitate al Consiliului Superior al Procurorilor;
- e) numește, promovează, transferă și eliberează din funcții pe angajații aparatului, le aplică măsuri de încurajare și sancțiuni disciplinare;
- f) exercită și alte atribuții prevăzute de lege.

În virtutea interpretării art.68 al Legii 3/2016, făcute de către agentul constator al CNA și a celei propuse de către anumiți petiționari, ce s-au adresat la CSP, Angela Motuzoc nu poate să-și exercite atribuțiile de serviciu legate de coordonarea activității CSP, semnarea actelor CSP este tratată drept act "unipersonal", dar nu poziție a autorității, iar exercitarea altor atribuții prevăzute de lege este în general imposibilă.

Prin urmare, cetățeanului Angela Motuzoc îi este îngădit dreptul de a munci în funcția pe care o deține și a-și exercita atribuțiile în funcția aleasă.

La fel, contrar art.23 din Constituție, nu este clară posibilitatea aplicării atribuțiilor prevăzute de art.72 din Legea 3/2016 statuate președintelui CSP, atunci când chiar și anumite autorități, cu statut de agent constator nu le recunosc drept atribuții funcționale și exclusive.

Totodată, este de menționat și faptul că, în pofida prevederilor art.6 din Constituție, autoritățile statului ce exercită funcția de agenți constatori au preluat părerea unor justițiabili drept una adevărată și s-au expus asupra unei acuzații, fără pătrunderea în esența colaborării și exercitării prerogativelor ce revin Președintelui CSP.

Pe de altă parte, există și o incertitudine și imprevizibilitate legată de aplicarea corectă a prevederilor art.70 al.(1) pct.n) din Legea 3/2016 care prevede că CSP examinează adresările cetățenilor și ale procurorilor privind chestiunile date în competența sa.

Aici remarc, că pct.a) din același alineat indică că CSP elaborează și aprobă regulamentele privind activitatea sa, privind funcționarea colegiilor sale și alte regulamente care îl vizează.

Astfel, formal o sesizare adresată Colegiului de disciplină și etică, la fel cade sub incidența prevederii sus-citate, deoarece Colegiul dat face parte din CSP, însă pentru examinarea acestei sesizări nu este necesară întrunirea ședinței CSP și includerea sesizării pe ordinea de zi, așa cum este interpretat de petenți și agentul constator.

În contextul celor expuse, conform constatărilor agentului constator, reiese că orice adresare care este înregistrată în corespondența Consiliului Superior al Procurorilor la Aparatul CSP necesită a fi inclusă pe agenda ordinii de zi a Consiliului Superior al Procurorilor și distribuită pentru examinare conform competențelor legale și altor instituții ale statului.

În final, atragem atenție la faptul că expunerea incertă a acestor prevederi normative organice lasă loc de interpretări, care pot genera consecințe inclusiv de ordin penal sau contravențional, lucru afișat inclusiv în prezenta cauză contravențională.

Previzibilitatea textului de lege și caracterul obligatoriu al aplicării acestuia nemijlocit în sensul în care a fost stabilit, reprezintă elemente de temelie a certitudinii dreptului și a securității juridice a persoanei și rezultă din principiile fundamentale ale statului de drept, subliniate constant în jurisprudența consacrată a Curții Constituționale și în hotărârile Curții europene a drepturilor omului.

Vom nota, în acest sens, constatările din HCC nr.5 din 06.03.2018:

„45. Curtea menționează că **exigențele statului de drept presupun inter alia asigurarea legalității și a certitudinii juridice** (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, §41).

46. În acest context, Curtea reține că **principiul legalității și al certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie o protecție împotriva arbitrarului**. Așadar, asigurarea și respectarea acestor principii obligă statul să edicteze într-o manieră clară și previzibilă normele adoptate.

[...]

50. Astfel, Curtea Europeană a menționat că nu poate fi considerată „lege” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, **pentru a permite individului să-și corecteze conduita**. În special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție **contra atingerilor arbitrare ale puterii publice** (cauza Amann v. Elveția, hotărârea din 16 februarie 2000, §56). Testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia (cauza Silver și alții v. Regatul Unit, hotărârea din 25 martie 1983, §80).

51. În acest sens, în Hotărârea nr. 26 din 27 septembrie 2016, Curtea a reținut că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. De asemenea, textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, **pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile”**.

În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea trebuie să fie accesibilă și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să **precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv**, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului (a se vedea *Rotaru vs România*, 04.05.2000, §52; *Sissanis vs. România*, 25.01.2007, § 66).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, analizând speța referitoare la adoptarea hotărârilor în privința unui magistrat a notat că „principiul securității juridice, care urmărește în special **să garanteze o anumită stabilitate a situațiilor juridice** și să promoveze încrederea publicului în justiție, constituie unul dintre elementele fundamentale ale statului de drept” (Camelia Bogdan c. României, 20.10.2020, pct.40).

În același sens, vom nota și constatările din HCC nr.13 din 15.05.2015:

105. Totodată, Curtea menționează că **articolul 23 alin.(2) din Constituție pune în sarcina statului obligația de a face accesibile toate legile și actele normative**. Deși articolul 23 din Constituție cuprinde expres doar criteriul de accesibilitate și claritate al legii, Curtea, prin jurisprudența sa, a reținut că **normele adoptate de autoritățile publice urmează a fi și suficient de precise și previzibile**.

106. Curtea reține că potrivit jurisprudenței Curții Europene: „O normă este accesibilă și previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei personae să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-o normă. [...] legea trebuie să fie accesibilă într-un mod adecvat: cetățeanul trebuie să aibă un indiciu adecvat, în circumstanțe concrete, asupra reglementărilor legale aplicabile [...]” (cauza *Silver vs Regatul Unit*, hotărârea din 25 martie 1983).
107. Totodată, în jurisprudența sa Curtea Europeană a statuat că: „[...] odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții [...]” (cauza *Păduraru vs România*, hotărârea din 1 decembrie 2005).
108. Curtea menționează că orice act normativ trebuie să respecte principiile și normele constituționale, precum și exigențele de tehnică legislativă, menite să asigure claritatea, previzibilitatea, predictibilitatea și accesibilitatea actului. Legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă, să prevadă elementele ce disting particularitățile lor.
109. Curtea reține că, prin reglementările de tehnică legislativă, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvată ale fiecărui act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitate necesară.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Norma contestată, prevăzută de art.70 al.(1) pct.n) din Legea nr.3/2016, în redacția actuală împiedică realizarea în practică, a marjei de discreție ce se exteriorizează prin analiza adresărilor depuse în corespondența de intrare a instituției și raportarea conținutului acestora la prevederile legislative.

Toate acestea derivă expres din art.72.lit.a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, care stabilesc că Președintele Consiliului Superior al Procurorilor coordonează activitatea Consiliului Superior al Procurorilor, rol care nu are doar valoare formală, ci implică responsabilitate și putere corespunzătoare de decizie.

Substanța atribuției Președintelui Consiliului Superior al Procurorilor de coordonare a activității Consiliului Superior al Procurorilor nu se reduce la activitate decorativă sau operațiuni de secretariat, deoarece s-ar compromite însăși sensul juridic și necesitatea existenței unui asemenea mandat, fapt care nu poate fi compatibil în general cu raționamentul logico juridic de instituire a funcționării autorităților publice.

În ordinea celor expuse, este consecvent faptul că analizând în substanță adresările petenților și stabilind temeiurile și faptele invocate de către aceștea, s-a identificat că sensul juridic al solicitărilor are o altă ordine de reglementare, ce prin definiție nu poate fi suprapusă cu competențele lucrărilor în plen ale Consiliului Superior al Procurorilor.

Președintele Consiliului Superior al Procurorilor nu s-a substituit Consiliului Superior al Procurorilor, nu a acționat prin preluarea atribuțiilor caracteristice lucrărilor în plen, dar a procedat în vederea menținerii coordonatelor stabilite de lege de asigurare a uniformității ordinii juridice.

Astfel, atât procesul contravențional ce o vizează pe Angela Motuzoc, cât și aprecierile formulate de către agentul constatatator privind faptul că Președintele Consiliului Superior al Procurorilor nu era în drept să dea un răspuns explicativ la o adresare ce conținea o confuzie juridică evidentă, nefiind depășite limitele atribuțiilor stabilite de lege, de fapt reprezintă o intervenție în separația și coraborarea puterilor și împiedică dreptul de a-și exercita mandatul.

Pe de altă parte, dacă totuși Înalta Curte consideră că argumentele expuse nu sunt suficiente sau nu reprezintă un pericol în respectarea ordinii legale de contrabalanțare și coraborare a puterilor în stat, solicităm să fie supuse constituționalității la fel și prevederile art.72 din Legea nr.3/2016, or acestea se prezintă a fi inaplicabile în exercitarea mandatului de președinte al CSP, fiind niște prevederi caduce, iar rolul președintelui CSP și a aparatului CSP, ar urma să fie unul formal și pasiv.

⁵În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

Onorată curte, potrivit constituției respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului. Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine social, așa cum este prevăzut în art.16 din Constituție.

Personal, suntem adepții inadmisibilității oricăror duble standarde, iar pentru a face lumină unei situații ridicole legate de procesul de activitate al CSP, este nevoie de intervenția dvs.

Consider că în cazul dat este necesară intervenția Înaltei Curți pentru a opri orice tentații de tratament diferențiat în legislația națională.

Solicite să declarați neconstituționale prevederile art.70 al.(1) pct.n) din Legea nr.3/2016, fie

Solicite să declarați neconstituționale prevederile art.72 din Legea nr.3/2016.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶

Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.12-225/16 din 14.09.2016

Instrucțiunea privind ținerea lucrărilor de secretariat și arhivă în Consiliul Superior al Procurorilor.

⁶În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice

Avocat Andrei Cernicev

⁷În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

Dosar nr. 4-4553/2021
4-21186533-12-4-20122021

ÎN CHEIERE

23 mai 2022

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (*sediul Buiucani*)

Instanța compusă din:

Președinte de ședință, Judecător

Dorin Munteanu

Grefier

Soltan Veaceslav

Cu participarea:

Agentului constatator

Anton Sochircă

Făptuitorului

Motuzoc Angela Victor

Avocaților învinuitei

Mihai Stăvilă, Andrei Cernicov

examinând în ședința de judecată publică cererea apărătorului, avocatului Andrei Cernicov, în interesele cet. Motuzoc Angela Victor, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza contravențională nr. 4-4553/2021, privind învinuirea cet. Motuzoc Angela Victor în comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod Contravențional al RM, –

CONSTATĂ:

La data de 17.12.2021, în Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a fost înregistrată cauza contravențională în privința cet. Motuzoc Angela Victor, învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod Contravențional al RM, fiindu-i atribuit nr. 4-4553/2021, care a fost repartizată în mod aleatoriu prin intermediul PIGD Judecătorului Munteanu Dorin.

Ulterior, la data de 17.01.2022, în Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a fost înregistrată cauza contravențională în privința cet. Motuzoc Angela Victor, învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod Contravențional al RM, fiindu-i atribuit nr. 4-41/2022, care a fost repartizată în mod aleatoriu prin intermediul PIGD Judecătorului Ciumac Vitalii.

Prin încheierea Judecătorului Ciumac Vitalii din 10.02.2022, instanța de judecată a transmis spre conexare cauza contravențională nr. 4-41/2022 la cauza contravențională nr. 4-4553/2021.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23.03.2022, ambele cauze au fost conexe într-o singură procedură.

În cadrul ședinței de judecată din 17.05.2022, avocatul Andrei Cernicov care acționează în apărarea drepturilor și intereselor cet. Motuzoc Angela Victor, a înaintat cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 70 alin. (1) lit. n) și/sau art. 72 alin. (1) lit. a) și f) din Legea 3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură.

În motivarea sesizării privind excepția de neconstituționalitate apărătorul a indicat că, în Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani se examinează cauza contravențională nr. 4-21186533-12-4-20122021, privind acuzarea d-nei Motuzoc Angela Victor, în calitate de Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor, de comiterea faptei prevăzute de art. 313 din Codul Contravențional al RM.

Art. 374 alin. (3) din Codul Contravențional al RM, prevede că, procesul

2

contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Art. 7 alin. (3) și (3¹) din Codul de procedură penală, aplicabil speței, stabilește că în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției.

Determinarea constituționalității, fie neconstituționalității a prevederilor art. 70 alin. (1) lit. n) și/sau art. 72 alin. (1) lit. a) și f) din Legea 3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, ar elimina orice interpretări sau duble standarde de aplicare a acestor prevederi și ar institui clar și explicit comportamentul cercului de participanți din cauza contravențională și mecanismul de interacționare în cazul unui organ autonom menit să asigure activitatea procurorilor, dincolo de orice dubiu.

Sesizarea Înaltei Curți este una inevitabilă în vederea instituirii unei predictibilități și aplicării coerente a contrabalanței puterilor în stat, precum și asigurarea securității și colaborării instituțiilor.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.

Avocatul Mihai Stăvilă și învinuita Motuzoc Angela Victor, în ședința de judecată au susținut solicitarea avocatului Andrei Cernicov, cerând ridicarea excepției de neconstituționalitate invocate.

Agentul constatator Anton Sochircă a invocat că, anterior nu a fost ridicată excepție de neconstituționalitate a normelor art. 70 alin. (1) lit. n) și/sau art. 72 alin. (1) lit. a) și f) din Legea 3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, astfel că, ar fi posibilă sesizarea Curții Constituționale în acest sens, totodată a lăsat soluția pe marginea cererii la discreția instanței de judecată.

Audiind opinia participanților la proces, studiind sesizarea depusă, materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, ca fiind întemeiată, reieșind din următoarele considerente.

Conform dispoziției art. 7 alin. (3) din Codul de procedură penală, *dacă în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.*

Conform Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, privind interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, *excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.*

Potrivit prevederilor art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. (4) alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, *rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.*

Prin Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a hotărât: *în sensul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) coroborat cu art. 20, 115, 116 din Constituție:*

- *în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;*

- *excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;*

- *sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;*

- *judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții:*

1) *obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.1 lit.a) din Constituție;*

2) *excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;*

3) *prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;*

4) *nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.*

Referitor la condițiile de admisibilitate ale sesizării instanța de judecată remarcă:

Normele art. 70 alin. (1) lit. n) și/sau art. 72 alin. (1) lit. a) și f) din Legea 3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, vizate în sesizarea depusă de avocatul Andrei Cernicov în apărarea intereselor învinuitei Motuzoc Angela Victor, constituie obiect al controlului de constituționalitate, întrucât aceasta face parte din categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.

Excepția este ridicată de către avocatul Andrei Cernicov, care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale învinuitei Motuzoc Angela Victor.

Nu există o hotărâre anterioară a Înaltei Curți având ca obiect prevederile contestate. – din analiza jurisprudenței Curții Constituționale a RM, instanța de judecată reține că nu există o hotărâre anterioară a Înaltei Curți având ca obiect prevederile contestate.

4

La speță, instanța reține că careva temeuri pentru a respinge cererea de ridicare a excepției de constituționalitate nu au fost constatate, sunt întrunite condițiile stabilite de Curtea Constituțională a RM, prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, or argumentele invocate de avocatul Andrei Cernicov urmează a fi examinate de Curtea Constituțională a RM.

În legătură cu această solicitare, instanța remarcă faptul că suspendarea procesului constă în încetarea temporară a actelor de procedură de către instanța de judecată din cauza unor împrejurări obiective, ce fac imposibilă desfășurarea mai departe a procesului și este imposibil de determinat când împrejurarea obiectivă, în cazul dat Curtea Constituțională a RM, se va expune, iar procesul va putea fi reluat.

Instanța de judecată consideră că în cazul de față, suspendarea procesului contravențional este justificată și ajunge la concluzia de a suspenda procesul contravențional.

Totodată, instanța de judecată va remite în adresa Curții Constituționale a RM încheierea, sesizarea avocatului Andrei Cernicov, copiile proceselor-verbale cu privire la contravenție și copia procesului-verbal al ședinței de judecată din 17.05.2022.

În acest context, conducându-se de prevederile art. 342 Cod de procedură penală, Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, privind interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, instanța de judecată, –

DISPUNE:

Se admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de avocatul Andrei Cernicov, care acționează în interesele cet. Motuzoc Angela Victor învinuită în comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod Contravențional al RM.

Se suspendă judecarea cauzei contravenționale în privința cet. Motuzoc Angela Victor învinuită în comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod Contravențional al RM.

Se remite Curții Constituționale a RM prezenta încheiere, sesizarea avocatului Andrei Cernicov, copiile proceselor-verbale cu privire la contravenție și copia procesului-verbal al ședinței de judecată din 17.05.2022.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, Judecător

/semnătura/

Dorin Munteanu

Copia corespunde originalului, Judecător

Dorin Munteanu

